

کوزه، سازی است خود صدا و از جنس سفال که با ضربه مستقیم نواخته می‌شود. این ساز با شکل‌ها و شیوه‌های نواختن گوناگون در استان‌های هرمزگان، کرمان، سیستان و بلوچستان دیده می‌شود. امروزه کوزه‌های هرمزگان و سیستان بیشتر مورد استفاده قرار می‌گیرند.

در هرمزگان کوزه را با نام «جله» می‌شناسند و نحوه‌ی نواختن آن با کوزه سیستان متفاوت است. کوزه‌ی سیستانی دارای روش ساخت، پخت و همچنین نوع خاک متفاوتی است و معمولاً آن را در کنار سینی گذاشته و می‌نوازند. بر خلاف تصور، کوزه با وجود سادگی ساختمان، دارای صدادهی و توانایی‌های بسیار بالایی در اجرای قطعات و ریتم‌های مختلف است، که متأسفانه مورد توجه قرار نگرفته است و اکثر نوازندگان و آهنگسازان به صورت افکتیو از آن استفاده می‌کنند و یا آن را به عنوان سازی مستقل نمی‌شناسند.

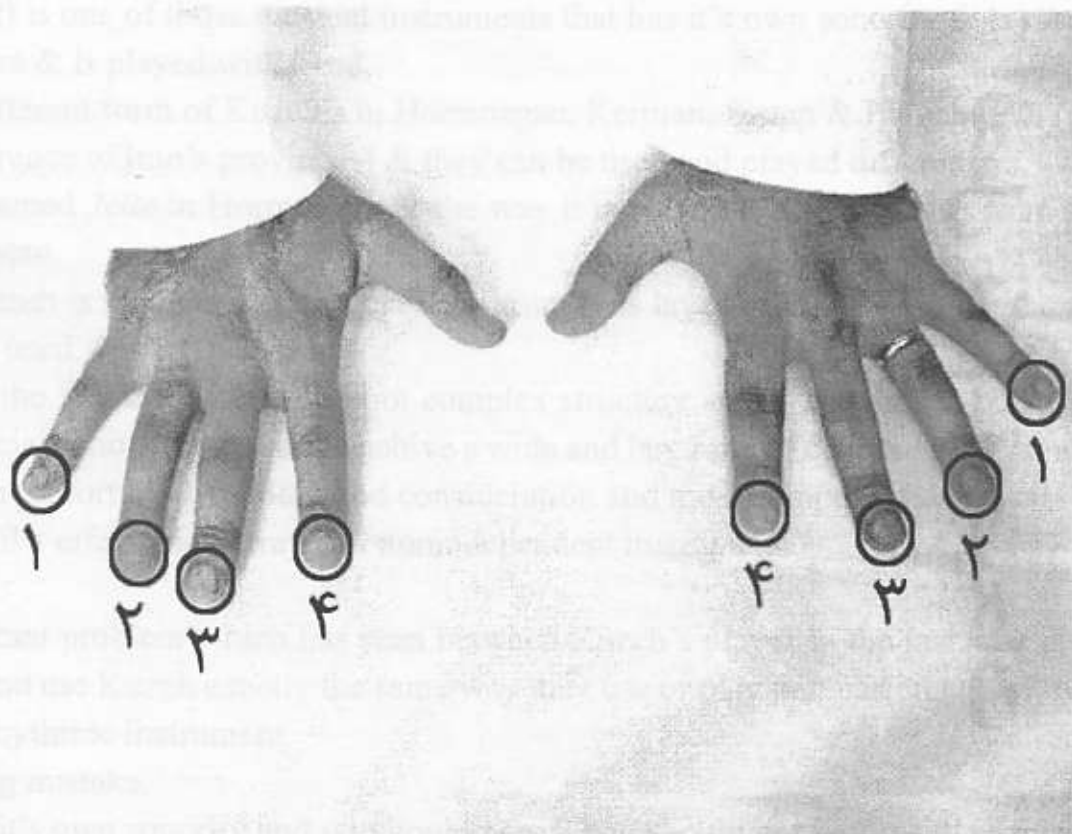
مسأله‌ی دیگر که در چند سال اخیر در بین نوازندگان و بخصوص کوبه‌ای نوازان دیده می‌شود، نواختن سازهای کوبه‌ای و خصوصاً کوزه با تفکری اشتباه است، به‌صورتی که آن را همانند دف و تنبک با همان لحن می‌نوازند که البته شیوه‌ی نادرستی است. چون هر سازی باید با توجه به نوع صدادهی و لحن مخصوص خود نواخته شود و باید از ترکیبات ریتمیک متناسب با هویت ساز استفاده نمود.

در این کتاب با استفاده از تلفیق تکنیک‌های سازهای کوبه‌ای دیگر از جمله تنبک و طبل، البته با رعایت اصول فوق‌الذکر سعی شده تا توانایی‌ها و قابلیت‌های بالای این ساز آموزش داده شود، تا عزیزانی که علاقه‌مند به نواختن این ساز هستند، بتوانند از تمام امکانات صوتی و فیزیکی این ساز بهره ببرند.

ساز کوزه افزون بر این که خاستگاه ایرانی دارد، دارای صدادهی بسیار نزدیکی با طبل است و در سازبندی موسیقی ایرانی دارای رنگ جدید و خوبی نیز هست.

ترکیبات مختلف این ساز با گروه سه تار، گروه سازهای سنتی، گروه تنبور و حتی ارکسترهای تلفیقی راک و پاپ در ذهن بینندگان بسیار تاثیر گذار و جالب توجه بوده است.

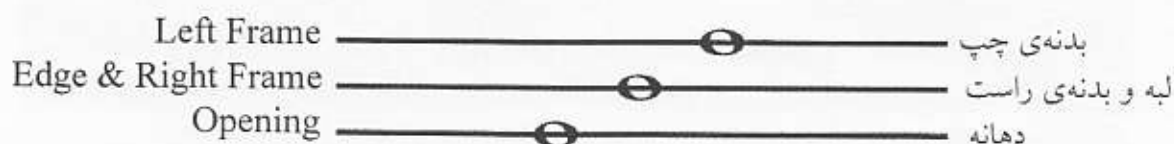
امید است، این کتاب با اندک بضاعت خود بتواند تاثیر مثبتی در شناساندن این ساز در بین نوازندگان، آهنگسازان و دوستداران موسیقی داشته باشد.



خط حامل کوزه

خط حامل کوزه به صورت سه خطی تعریف شده است، که خط اول از پایین حرکات روی دهانه کوزه، خط دوم روی بدنه دست راست و خط سوم حرکات یا دست چپ را نشان می دهد.

Kuzeh's staff is defined with three lines. First one from bottom is for Opening part of Kuzeh. Second line is for right Frame and the Edge and third line is for motion of left



Structure of Kuzeh.

- 1: Opening.
- 2: Edge.
- 3: Frame.

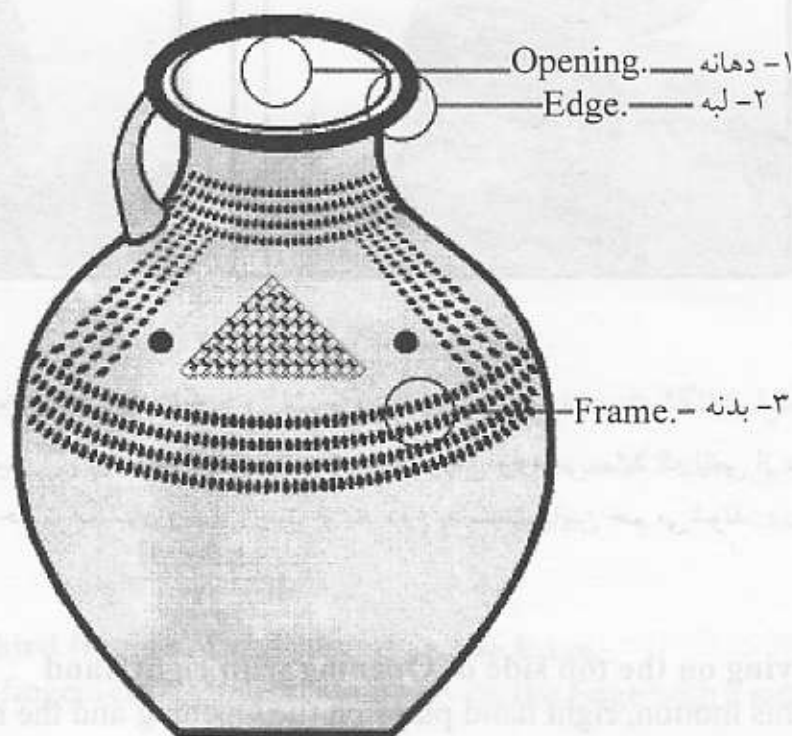
ساختمان کوزه

۱- دهانه

۲- لبه

۳- بدنه

shiraz-beethoven.ir



ریز روی لبه

این حرکت با ضربات پی در پی انگشت چهارم دست راست و چپ بر روی لبه و بدنه‌ی سمت چپ اجرا می‌شود.



Trill on the Edge.

This motion is done with fourth finger of right hand. Playing on the Edge and fourth finger of left hand playing on Frame



ریز روی دهانه

این حرکت با ضربات پی در پی دست راست و چپ بر روی دهانه و بدنه‌ی سمت چپ اجرا می‌شود، انگشتان باید مثل حالت اشاره به صورت پشت سر هم ضربه بزنند و نباید به هم چسبیده باشند.



Trill on Opening.

This is like preceding exercise but with right hand on Opening and left hand on



73. $\text{H} \frac{2+3}{8}$

74. $\text{H} \frac{2+2+3}{8}$

75. $\text{H} \frac{3+2+2}{8}$